

בית משפט השלום בפתח תקווה**ת"א 2179-03-18**

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני כבוד השופטת ריבה שרון**תובעים פלוני****נגד****נתבעים המאגר הישראלי לביטוח רכב-הפול**

חקיקה שאושרה:

תקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018: סע' 72, 180(ג)(1)

מיני-רציו:

* בית המשפט קיבל בקשה מטעם הנתבעת לדחיית ישיבת ההוכחות. נדונה סוגיית ההרשאה להיוועדות חזותית לפי תקנות סדר הדין האזרחי החדשות.

* ראיות – עדות – באמצעות כינוס וידאו

בקשת הנתבעת לדחיית ישיבת ההוכחות הקבועה למחר.

בית המשפט קיבל את הבקשה, ופסק כלהלן:

בתקנה 72 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018, שעניינה עדות בהיוועדות חזותית, נקבע כדלקמן: "בית המשפט רשאי להתיר שמיצת עדות בדרך של היוועדות חזותית בתוך שטחה של מדינת ישראל או מחוצה לה לפי הוראות שייתן, אם השתכנע כי התקיימו התנאים האלה: (1) הגעתו של העד לבית המשפט שבו נדונה התובענה שבעניינה הוא נדרש להעיד תקשה עליו מאוד, והוא נתן את הסכמתו למתן עדות בדרך זו; (2) עדותו של העד חיונית לשאלות השנויות במחלוקת; (3) אין מניעה מבחינת מדינת החוץ לשמיצת עדות בדרך זו בתחומה". בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בתקנה 180(ג)(1) בתקנות החדשות, סעיף 72 הנ"ל, חל גם על ההליך דנן.

מלשון התקנה הנ"ל, עולה בבירור שמדובר בסמכות של בית המשפט, שהיא ברשות. הגם שמדובר בתקנה ובדרך דיונית חדשה, כבר נפסק שרשימת השיקולים המפורטים בה אינה סגורה, וכי יש לבחון את הנסיבות בכללותן, כמו גם את מידת הפגיעה האפשרית בהליך ובצדדים לו.

ניתן לקיים דיונים בדרך של היוועדות חזותית, לרבות דיוני הוכחות. עם זאת, לא ניתן להתעלם מכך שמדובר בדרך שונה מכל אשר הורגלנו בו עד כה, וכי השימוש בה מצריך פתיחות מחשבתית, הסתגלות, שיתוף פעולה הדדי ורצון חיובי. למותר לציין כי שמיצת עדים בדרך של היוועדות חזותית, מצריכה מתן הוראות מתאימות שתאפשרנה פיקוח על אופן מסירת העדות, על סביבה "סטריילית" וכו'. בית המשפט אף מאמין שניתן להתרשם באופן בלתי אמצעי מעד במהלך חקירתו, ועם זאת, לא ניתן לשלול במחי יד

את הדעה הרווחת בדבר יתרונות לכאורה הקיימים בחקירת עד באופן פרונטלי; זאת, בפרט כאשר דרך זו נקוטה ומוכרת מאז ומתמיד.

מבלי שיהא בכך כדי להקל ראש בחשיבות התביעה עבור התובע, הנזק העלול להיגרם לו עקב דחיית הדיון בעניינו, לא עולה על הנזק לכאורה העלול להיגרם לנתבעת, ולו למראית עין ולתחושתה, בהיעדר אפשרות לחקור את העדים באופן פרונטלי. בנסיבות העניין, ובשלב בו אנו מצויים, לא ראוי למנוע מהנתבעת את זכותה לחקירה נגדית בדרך המוכרת, בפרט כאשר מדובר בתיק שקיימת בו שאלת חבות משמעותית, לשיטתה.

החלטה

הבקשה

1. לפני בקשת הנתבעת לדחיית ישיבת ההוכחות הקבועה למחר. ב"כ התובע מתנגד לבקשה. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, אין לצערי מנוס מלהיעתר לה, ואנמק.

רקע ותמצית טענות הצדדים

2. עסקינן בתביעה לפיצוי בגין נזקי גוף שנגרמו לתובע, לטענתו, עקב שתי ת.ד בעבודה, אשר הוגשה מכוח חוק הפלת"ד.
- המחלוקת בין הצדדים נוגעת הן לשאלת החבות בקשר עם התאונה השנייה, והן לשאלת הנזק בגין שתי התאונות.
3. ראיות הצדדים היו אמורות להישמע לפני כשנה, ביום 11.2.20. אלא, שבפתח ישיבת ההוכחות, ביקש התובע לתקן את תביעתו. בקשתו נתקבלה, מהטעמים שפורטו בהחלטת בית המשפט. עקב כך לא היה מנוס מביטול ישיבת ההוכחות, והשלמת תהליכים מקדמיים.
4. ביום 16.4.20, ניתנה החלטה שבה, בין היתר, נקבע כי שמיעת הראיות תתקיים ביום 4/2/21.
5. הצדדים הגישו את ראיותיהם, בהן הוגשו תיקי מוצגים וכן תצהירי עדות ראשית, מטעם התובע בלבד; עדיו הם הוא עצמו, עד ראייה לתאונה השנייה, וכן בעלים של כלי הרכב המעורב לטענת התובע בתאונה זו.
6. ביום 1/2/21 עתרה הנתבעת לביטול ישיבת ההוכחות הקבועה ליום 4.2.21, מהטעם של מצב התחלואה וקיומו של סגר כללי עקב משבר הקורונה.
- ביום 1/2/21 הודיע ב"כ התובע שהוא מצטרף לבקשת הנתבעת, ומסכים לדחיית הדיון לאור מצב התחלואה ומצב הרפואי שלו עצמו. עוד כתב ב"כ התובע, שככל שהדיון לא יידחה, מבקש הוא נוכחות באולם של עו"ד ממשרדו, כדי לסייע בידיו.
- בהחלטה מאותו יום, ציין ביהמ"ש, בין היתר, את דחייתם של דיונים רבים עקב משבר הקורונה, וכי עקב כך המועדים ביומן רחוקים עד מאוד, בלשון המעטה. למניעת בזבז המשאב הציבורי של זמן שיפוטי ששורייך עבור הליך זה לפני כ- 9.5 חודשים, ובשים לב לנימוק שפורט בבקשת הדחייה כמפורט לעיל, הוצע לצדדים לקיים את הדיון בדרך של היוועדות חזותית, וביהמ"ש פנה במקביל לבדיקת האפשרות. ראו גם בהחלטה הנ"ל, המדברת בעד עצמה.

7. ביום 2/2/21 הודיע ב"כ התובע שהוא וכן עדיו מסכימים לקיום ההליך בדרך של היוועדות חזותית. עוד הבהיר כי הוא מסכים אף להתייצב לדיון פיזית. הצדדים נתבקשו להגיש בקשה משותפת.
- ב"כ הנתבעת הגיש בו ביום התייחסות, והודיע על התנגדות גורפת של הנתבעת "לקיום של דיון הוכחות בדרך של היוועדות חזותית" (להבדיל מקדם משפט); לשיטתו - "אין כל דרך פרקטית לקיום חקירה יעילה של עדים בהיוועדות חזותית והדבר ייפגע ביעילות הדיון בחקירה הנגדית ובהגנת הנתבעת". באשר למועד הגשת הבקשה, הבהיר שזו הוגשה מיד עם החלטת הממשלה בדבר הארכת הסגר הכללי בארץ. ביקש ב"כ הנתבעת, בנסיבות אלו, להורות על דחיית הדיון "עד לאחר ירידה במצב התחלואה המשתוללת בארץ ושחרור הסגר על ידי ממשלת ישראל".
8. עוד באותו יום (2/2/21), הגיש התובע בקשה למתן פסק דין חלקי, במסגרתו ביקש לדחות את תביעתו ביחס לתאונה הראשונה מבין השתיים מושא הליך זה. התובע הותיר על כנה את תביעתו בגין התאונה השנייה, זו שכאמור קיימת לגביה מחלוקת חבות ונזק.
9. בהחלטה מיום 2/2/21, חזר ביהמ"ש וביקש את תגובת התובע לבקשת הדחייה.
- בין היתר, צוין בפני הצדדים, כי קיימות אפשרויות שונות לקיום היוועדות חזותית וכי בפועל שמיעת דיוני הוכחות בדרך זו ננקטת באולמות שונים וככלה ידוע, באפקטיביות ויעילות רבה. ועוד. ראו בהחלטה הנ"ל, המדברת בעד עצמה.
10. ביום 3/2/21 (היום) חזר ב"כ הנתבעת על בקשתו לדחיית הדיון, ועל התנגדותו לקיים דיון הוכחות בדרך של היוועדות חזותית. עוד הפנה ב"כ הנתבעת לתגובתו הראשונה של ב"כ התובע (זו מיום 1/2/21), במסגרתה הצטרף ב"כ התובע לבקשה לדחיית הדיון.
- בהחלטה ביחס לתגובה זו, הפנה ביהמ"ש לכך שהסכמת התובע לדחיית הדיון ניתנה לפני שהוצע לקיימו בדרך של היוועדות חזותית, והורה על קבלת עמדת התובע להתנגדות הנתבעת לאפשרות זו.
- בהמשך להחלטת ביהמ"ש הנ"ל, הודיע ב"כ התובע שהוא מסכים להצעה לקיום דיון ההוכחות בדרך של היוועדות חזותית. משלא נמצא בהודעה זו מענה לטענות הנתבעת, המתנגדת כאמור לחקירת העדים בדרך הנ"ל, נתבקשה השלמת התייחסות מטעם התובע. בהודעה נוספת מטעם התובע, כתב בא כוחו "כי אין הוא סבור שיש טעם ממש בקבלת התנגדות הנתבעת לחקירה באמצעות היוועדות חזותית", ציין שהוא עצמו חקר עדה בדרך זו וכי הוא "סבור שאין מניעה שתיק זה ינוהל באותו אופן, נהפוך הוא!", וביקש להורות על קיומו כאמור.

הכרעה

11. [בתקנה 72](#) לתקנות סדר הדין האזרחי התשע"ט 2018 (להלן: "התקנות החדשות") שעניינה עדות בהיוועדות חזותית, נקבע כדלקמן:
- "72. (א) בית המשפט רשאי להתיר שמיעת עדות בדרך של היוועדות חזותית בתוך שטחה של מדינת ישראל או מחוצה לה לפי הוראות שייתן, אם השתכנע כי התקיימו התנאים האלה:
- (1) הגעתו של העד לבית המשפט שבו נדונה התובענה שבעניינה הוא נדרש להעיד תקשה עליו מאוד, והוא נתן את הסכמתו למתן עדות בדרך זו;
- (2) עדותו של העד חיונית לשאלות השנויות במחלוקת;

(3) אין מניעה מבחינת מדינת החוץ לשמיעת עדות בדרך זו בתחומה.

בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בתקנה 180 (ג') (1) בתקנות החדשות, [סעיף 72](#) הנ"ל, חל גם על ההליך דנן.

12. מלשון התקנה הנ"ל, עולה בבירור שמדובר בסמכות של בית המשפט, שהיא ברשות. הגם שמדובר בתקנה ובדרך דיונית חדשה, כבר נפסק שרשימת השיקולים המפורטים בה אינה סגורה, וכי יש לבחון את הנסיבות בכללותן, כמו גם את מידת הפגיעה האפשרית בהליך ובצדדים לו (ראו למשל ב'רע"א 3810/06 י. דורי את צ'קובסקי בניה והשקעות בע"מ נ' שמאי גולדשטיין, סב(3) 17 (2007)); ובתיק ת.א. (ת"א) 65137-02-18 אלון פוליווד בע"מ נ' a.p.moller mrersk a/s ואח' (פורסם בנבו)).

13. דומה, שאין חולק בדבר ההשפעות הקשות על החיים במשק במדינת ישראל, ובעולם כולו, ובכלל זה על מערכת המשפט. הליכים רבים נדחו, ועקב כך משך שמיעתם התארך ויתארך לפרק זמן שקשה עדיין לחזותו.

בית המשפט סבור שניתן לקיים דיונים בדרך של היוועדות חזותית, לרבות דיוני הוכחות. עם זאת, לא ניתן להתעלם מכך שמדובר בדרך שונה מכל אשר הורגלו בו עד כה, וכי השימוש בה מצריך פתיחות מחשבתית, הסתגלות, שיתוף פעולה הדדי ורצון חיובי. למותר לציין כי שמיעת עדות בדרך של היוועדות חזותית, מצריכה מתן הוראות מתאימות שתאפשרנה פיקוח על אופן מסירת העדות, על סביבה "סטריילית" וכו'. בית המשפט אף מאמין שניתן להתרשם באופן בלתי אמצעי מעד במהלך חקירתו, ועם זאת, לא ניתן לשלול במחי יד את הדעה הרווחת בדבר יתרונות לכאורה הקיימים בחקירת עד באופן פרונטלי; זאת, בפרט כאשר דרך זו נקוטה ומוכרת מאז ומתמיד.

14. מבלי שיהא בכך כדי להקל ראש בחשיבות התביעה עבור התובע, מצאתי שבנסיבות העניין, הנזק העלול להיגרם לו עקב דחיית הדיון בעניינו, לא עולה על הנזק לכאורה העלול להיגרם לנתבעת, ולו למראית עין ולתחושתה, בהעדר אפשרות לחקור את העדים באופן פרונטלי. בנסיבות העניין, ובשלב בו אנו מצויים, מצאתי שלא ראוי למנוע מהנתבעת את זכותה לחקירה נגדית בדרך המוכרת, בפרט כאשר מדובר בתיק שקיימת בו שאלת חבות משמעותית, לשיטתה. אוסיף ואציין בהקשר זה, את הסכמת התובע מיום 1.2.21 לדחיית הדיון. הסכמה זו ניתנה ללא כל תנאי, לפני שהוצגה בפני הצדדים האפשרות להותרת מועד הדיון על כנו, בדרך של היוועדות חזותית.

15. לא מן הנמנע שבעתיד, לאחר שהמנגנון של דיונים בדרך של היוועדות חזותית יוטמע בקרב הציבור, החשש הסובייקטיבי יתפוגג או ייחלש; או אז, ניתן יהא להתייחס אחרת לבקשה מעין זו שבפניי, לרבות בהליכים שקיימת בהם מחלוקת חבות. יש אף לקוות, שבעתיד הקרוב, משקל שעל בית המשפט לתת בעת הזו למצב התחלואה והסגר בגין מגפת הקורונה, יקטן.

16. מכל האמור, באיזון בין זכויות הצדדים, ולאחר ששקלתי את השיקולים הצריכים לעניין, ואם כי בלב כבד, אני נעתרת לבקשת הנתבעת לדחיית ישיבת ההוכחות הקבועה למחר. בנסיבות העניין, אין צו להוצאות.

17. עד ליום 7.2.21 יגישו הצדדים, באמצעות המבקשת (הנתבעת) רשימת מועדים מתואמת ומוצעת לשמיעת כל העדים. בית המשפט ישתדל להתחשב בה, במגבלות היומן.

18. המזכירות תואיל לשלוח את החלטתי לצדדים ולרשום ת.פ לקביעת המשך, ליום 8.2.21.

ניתנה היום, כ"א שבט תשפ"א, 03 פברואר 2021, בהעדר הצדדים.

ריבה שרון, שופטת

ניתנה היום, כ"א שבט תשפ"א, 03 פברואר 2021, בהעדר הצדדים.
חתימה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)

ריבה שרון 54678313-/
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה